

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 77.522/1
van 24 maart 2025

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2015 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van de landcommissies, vermeld in artikel 2.2.3, § 3, van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting, en tot oprichting van de programmacommissie, vermeld in artikel 3.2.1 van het voormelde decreet, wat betreft de wijziging van het huishoudelijk reglement van de landcommissies’

Op 24 februari 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2015 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van de landcommissies, vermeld in artikel 2.2.3, § 3, van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting, en tot oprichting van de programmacommissie, vermeld in artikel 3.2.1 van het voormelde decreet, wat betreft de wijziging van het huishoudelijk reglement van de landcommissies’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 18 maart 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 24 maart 2025.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe om het huishoudelijk reglement van de landcommissies, dat bij besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2015 ‘tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van de landcommissies, vermeld in artikel 2.2.3, § 3, van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting, en tot oprichting van de programmacommissie, vermeld in artikel 3.2.1 van het voormelde decreet’, werd vastgesteld, te vervangen door de bijlage bij het ontwerp. De bijlage bevat de tekst van “[h]uishoudelijk reglement van de landcommissies”.

RECHTSGROND

3. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 2.2.3, § 3, van het decreet van 28 maart 2014 ‘betreffende de landinrichting’, in samenhang gelezen met, voor wat betreft artikel 21 van het ontwerp huishoudelijk reglement, artikel 2.2.4, derde lid, van hetzelfde decreet.

Voor zover in het ontwerp meer wordt geregeld dan een nadere invulling en concretisering van de werking van de landcommissies¹, kan mede rechtsgrond worden gevonden in artikel 2.2.2, § 3, van het voormelde decreet.

ONDERZOEK VAN DE TEKST VAN DE BIJLAGE

Aanhef

4. De tweede alinea van de aanhef dient te worden geschrapt.

Artikel 7

5. Zoals de gemachtigde bevestigde, moet in artikel 7, *in fine*, van het ontwerp worden verwezen naar “artikel 3, derde lid”, waarin melding wordt gemaakt van de agenda, in plaats van naar “artikel 3, eerste lid.

¹ Wat het geval lijkt te zijn voor artikel 11 van het ontwerp huishoudelijk reglement i.v.m. de mogelijke belangenvermenging waarbij een lid of plaatsvervangend lid is betrokken.

Artikel 8

6. Hieromtrent om nadere toelichting gevraagd, stemde de gemachtigde ermee in dat in artikel 8, § 3, eerste lid, eerste zin, van het ontwerp het woord “achtereenvolgens” moet worden geschrapt.

Het eerste lid van paragraaf 4 dient te worden aangevallen met het zinsdeel “Overeenkomstig artikel 2.2.3, § 1, derde lid, van het decreet van 28 maart 2014 kan de landcommissie...”.

Artikel 11

7. Hieromtrent om nadere toelichting gevraagd, verduidelijkte de gemachtigde als volgt wat wordt bedoeld in artikel 11, derde lid, van het ontwerp met: “De secretaris notuleert de belangenvermenging”:

“De secretaris van de landcommissie maakt een verslag op van de vergadering van de landcommissie. Als een lid van de landcommissie aangeeft dat er belangenvermenging bestaat bij een bepaald agendapunt, dan verlaat het lid de vergadering voor dat agendapunt. Het lid mag niet deelnemen aan de beraadslaging of stemming voor dat agendapunt. In het verslag wordt opgenomen voor welk agendapunt het lid de vergadering heeft verlaten om reden van belangenvermenging. In het verslag wordt ook opgenomen wat de belangenvermenging inhoudt (bvb. belangenvermenging bij agendapunt waarbij een vergoeding wordt besproken voor een perceel in eigendom van de ouders van het lid).”

Het is niet duidelijk of het notuleren van de belangenvermenging louter gebeurt op aangeven van het betrokken (plaatsvervangend) lid, dan wel ook na een beslissing naar aanleiding van zo’n aangeven door de voorzitter of een ander lid van de vergadering. Het is aangewezen de regeling op dat punt aan een nader onderzoek te onderwerpen. Gelet op het beginsel van minimale verwerking van persoonsgegevens, neergelegd in artikel 5, lid 1, c), van de algemene verordening gegevensbescherming², dient bovendien te worden heroverwogen in welke mate de aard van de belangenvermenging moet worden gespecificeerd.

Artikel 13

8. Om nadere toelichting gevraagd over het tweede lid van artikel 13 van het ontwerp, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“Naar aanleiding van de voormelde vraag, werd vastgesteld dat een verduidelijking van het tweede lid van artikel 13 aangewezen is.

² Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG’.

Er wordt voorgesteld om het tweede lid als volgt te formuleren – vet en onderlijnde deel wordt toegevoegd:

‘Art. 13. Bij het begin van elke vergadering keurt de landcommissie de notulen van de vorige vergadering goed en worden die ter ondertekening voorgelegd aan de voorzitter en de secretaris van de vergadering. De ondertekening kan analoog of digitaal.

Bij hoogdringendheid die wordt vastgesteld door de voorzitter, worden de notulen op één van de volgende wijzen goedgekeurd waarbij de voorzitter de wijze van goedkeuring bepaalt:

1° de notulen worden op het einde van de vergadering goedgekeurd;

2° de notulen worden voor de volgende vergadering via mail goedgekeurd door de leden van de landcommissie die aanwezig waren op de vergadering.’”

Hiermee kan worden ingestemd mits in het tweede lid, 2°, te preciseren dat de voorzitter aan de leden van de landcommissie die aanwezig waren op de vergadering, een termijn verleent voor de goedkeuring via mail van de notulen voor de volgende vergadering.

Artikel 15

9. Hieromtrent om nadere toelichting gevraagd, stemde de gemachtigde ermee in dat artikel 15, § 1, eerste lid, laatste zin, van het ontwerp als volgt moeten worden aangepast: “De leden mogen de link niet delen met andere personen”.

10. De gemachtigde stemt ermee in dat:

- de passage “aangezien dat van belang is voor de stemming” in artikel 15, § 3, 2°, beter wordt geschrapt.

- de tekst van artikel 15, § 3, 4°, beter als volgt wordt bijgeschaafd: “... via een daartoe geëigende digitale functie zoals hand opsteken”.

Artikel 16

11. Bevraagd over artikel 16, § 2, van het ontwerp verklaarde de gemachtigde als volgt:

“Het is aangewezen om paragraaf 2 van artikel 16 ongewijzigd te behouden.

Toelichting: Als tijdens een schriftelijke vergadering een voorstel van beslissing niet wordt goedgekeurd dan wordt het dossier bij een volgende vergadering hernomen tijdens een niet-schriftelijke vergadering. Deze werkwijze werd ingeschreven omdat er tijdens een schriftelijke vergadering niet gediscussieerd wordt over het dossier en omdat de leden hun standpunt niet kunnen toelichten. Bij een volgende niet-schriftelijke vergadering kunnen de leden hun standpunt wel toelichten. De voorgestelde werkwijze is duidelijk: als een dossier niet wordt goedgekeurd tijdens een schriftelijke vergadering, moet het dossier steeds hernomen worden in een niet-schriftelijke vergadering. De voorzitter bepaalt niet welke dossiers al dan niet hernomen moeten worden tijdens een volgende vergadering.”

Gelet op antwoord van de gemachtigde rijst de vraag of in de tekst moet staan dat de herneming van het agendapunt of het dossier geschiedt op “de volgende vergadering” die geen schriftelijke vergadering is of “een volgende niet-schriftelijke vergadering” na de schriftelijke vergadering waarop een voorstel van beslissing niet door de meerderheid werd goedgekeurd.

Artikel 21

12. Om nadere toelichting gevraagd op wie de verplichting uit artikel 21, 1°, van het ontwerp *in concreto* rust, antwoordde de gemachtigde:

“De landcommissies hebben rechtspersoonlijkheid (zie artikel 2.2.3 decreet van 28.03.2014 betreffende de landinrichting). De landcommissie is de verwerkingsverantwoordelijke. De Vlaamse Landmaatschappij voert het secretariaat van de landcommissies en vervult als zodanig de rol van verwerker (zie artikel 2.2.4 decreet van 28.03.2014 betreffende de landinrichting). In de praktijk zal de Vlaamse Landmaatschappij de nodige beveiligingsmaatregelen treffen voor de landcommissies.”

Aangezien een huishoudelijk reglement tot doel heeft om de werkingsregels van de rechtspersoon nader in te vullen en te concretiseren, en om in overeenstemming te blijven met de rechtsgrondbiedende bepaling, rijst de vraag of de inleidende zin van artikel 21, 1° en 3°, niet beter wordt vervangen door: “Het secretariaat zorgt er bij de regeling van de vergaderingen van de landcommissies voor dat: 1° de persoonsgegevens in een ... (verder als in ontwerp), en 3° dat de betrokkenen worden geïnformeerd over ... (verder als in ontwerp)”.

13.1. Het tweede punt van ontworpen artikel 21 moet uit de opsomming worden gehaald, en dient eerder te worden omgevormd tot een afzonderlijk tweede lid van artikel 21 dat aanvangt met: “De leden van de landcommissie ... (verder als in ontwerp)”.

13.2. Over de tekst van dit tweede punt om nadere toelichting gevraagd, antwoordde de gemachtigde:

“Naar aanleiding van de voormelde vraag, werd vastgesteld dat een verduidelijking van punt 2° van artikel 21 aangewezen is. Informatie openbaar maken na louter overleg lijkt inderdaad niet voldoende om af te wijken van het verbod om informatie te verspreiden.

Er wordt voorgesteld om punt 2° als volgt te wijzigen: ‘2° **de leden van de landcommissie mogen** de informatie, met inbegrip van persoonsgegevens, waarover zij beschikken in hun hoedanigheid van lid enkel gebruiken voor de uitoefening van de opdrachten van de landcommissie en **zij mogen** deze informatie niet verspreiden **zonder goedkeuring van de voorzitter van de landcommissie zonder dat hierover overlegd is binnen de landcommissie;**’.”

Met het tekstvoorstel kan worden ingestemd onder voorbehoud dat van dit punt een afzonderlijk nieuw tweede lid moet worden gemaakt, en dat het zinsdeel “zonder dat hierover overlegd is binnen de landcommissie wordt vervangen door het zinsdeel “na overleg binnen de landcommissie”.

Gelet op de voorgestelde tekstaanpassing rijst de vraag of het de bedoeling is om de laatste zin in de oorspronkelijke tekst (“Deze verplichting blijft ook gelden na de beëindiging van het lidmaatschap van de landcommissie”) te laten wegvallen.

14. Om nadere toelichting gevraagd wie de “betrokkenen” zijn in het huidige punt 3°, en het toekomstige eerste lid, 2°, antwoordde de gemachtigde:

“In eerste instantie zijn de betrokkenen de personen die een vergoeding vragen (o.a. planschadevergoeding, vergoeding in het kader van het Stikstofdecreet) of personen die betrokken zijn bij een herverkaveling uit kracht van wet zoals voorzien in het decreet betreffende de landinrichting. Mogelijks worden ook persoonsgegevens verwerkt van andere personen (bvb. een advocaat of een adviseur die de aanvrager bijstaat in de procedure, een volmachthouder). Op de website van de Vlaamse Landmaatschappij is meer informatie terug te vinden over het toegepaste privacy-beleid.

<https://www.vlm.be/nl/themas/veerkrachtigeopenruimte/landcommissies>

https://www.vlm.be/nl/themas/over_VLM/Privacy/Paginas/default.aspx”

15. Hieromtrent om nadere toelichting gevraagd, bevestigde de gemachtigde dat in het huidige artikel 21, 3°, toekomstige artikel 21, eerste lid, 2°, best een verwijzing wordt ingevoegd naar artikel 34 van de algemene verordening gegevensbescherming over het mededelen van inbreuken in verband met persoonsgegevens van betrokkenen. Aangezien die bepaling echter enkel moet worden nageleefd in het geval van een inbreuk in verband met persoonsgegevens die waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, wordt de relevante zinssnede best als volgt geredigeerd: “conform de artikelen 13 en 14, en in voorkomend geval artikel 34, van de verordening...”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI

Pierre LEFRANC